

Lösning till kontrollskrivning 2A

i SF1626 Flervariabelanalys för E, vt 2008.

- Varje uppgift ger maximalt 3 poäng.
- För godkänt krävs minst 5 poäng sammanlagt.

1. Betrakta kurvan $x^3 + y^2 = 1$ i xy -planet.

(a) I vilka punkter på kurvan kan denna lokalt uppfattas som grafen av en funktion $y = y(x)$? (1p)

(b) Beräkna $y''(x)$ (som funktion av x och $y(x)$) i dessa punkter. (2p)

Lösning: (a) $F = x^3 + y^2 - 1 \implies \partial F / \partial y = 2y$, så $\partial F / \partial y = 0 \iff y = 0$. SVAR: I punkter där $y \neq 0$.

(b) d/dx på $x^3 + y^2(x) - 1 = 0 \implies 3x^2 + 2y \cdot y' = 0 \implies$

$$\begin{aligned} y' &= -\frac{3x^2}{2y(x)} \implies y'' = \frac{-2y \cdot 6x + 3x^2 \cdot 2y'}{4y^2} \\ &= -\frac{3x}{2} \cdot \frac{2y - x \cdot (-3x^2/2y)}{y^2} = -\frac{3x}{4y^3}(4y^2 + 3x^3). \end{aligned}$$

2. Bestäm alla lokala maxima, lokala minima och sadelpunkter för funktionen

$$f(x, y) = 2x^2y - y^2 + 4x.$$

(1 poäng för stationära punkter, 2 poäng för deras karaktär).

Lösning:

$$0 = \frac{\partial f}{\partial x} = 4xy + 4 = 4(xy + 1)$$

$$0 = \frac{\partial f}{\partial y} = 2x^2 - 2y = 2(x^2 - y) \implies y = x^2$$

$$\implies x^3 + 1 = 0 \implies x = -1 \implies y = 1 \implies \text{stationära punkten } (-1, 1).$$

$$\frac{\partial^2 f}{\partial x^2} = 4y, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} = 4x, \quad \frac{\partial^2 f}{\partial y^2} = -2 \implies \text{i punkten } (-1, 1) \text{ att}$$

$$A = 4, \quad B = -4, \quad C = -2 \implies AC - B^2 = -8 - 16 < 0 \implies \text{sadelpunkt.}$$

3. Låt $\mathbf{r} = \mathbf{r}(t)$ vara en deriverbar kurva i xy -planet och låt \mathbf{p} vara en punkt som *inte* ligger på kurvan. Visa att om avståndet $|\mathbf{p} - \mathbf{r}(t)|$ minimeras då $t = t_0$ så är vektorn $\mathbf{p} - \mathbf{r}(t_0)$ vinkelrät mot kurvan i $\mathbf{r}(t_0)$. *Ledning:* Minimera funktionen $f(t) = |\mathbf{p} - \mathbf{r}(t)|^2$!

Lösning:

$$\frac{df}{dt}(t) = \frac{d}{dt} ((\mathbf{p} - \mathbf{r}(t)) \cdot (\mathbf{p} - \mathbf{r}(t))) = 2(\mathbf{p} - \mathbf{r}(t)) \cdot \left(-\frac{d\mathbf{r}}{dt} \right),$$

så $df/dt = 0$ för $t = t_0 \implies (\mathbf{p} - \mathbf{r}(t_0))$ är vinkelrät mot tangentvektorn $d\mathbf{r}/dt(t_0) \iff$ är vinkelrät mot kurvan i $\mathbf{r}(t_0)$.